

32004R1590

30.9.2004

URADNI LIST EVROPSKE UNIJE

L 304/1

UREDBA SVETA (ES) št. 1590/2004**z dne 26. aprila 2004****o vzpostavitvi programa Skupnosti za ohranjanje, opisovanje, zbiranje in uporabo genskih virov v kmetijstvu in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1467/94****(Besedilo velja za EGP)**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 37 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Biološka in genska raznovrstnost v kmetijstvu je bistvena za trajnostni razvoj kmetijske proizvodnje in podeželskih območij. Treba bi bilo torej sprejeti potrebne ukrepe za ohranjanje, opisovanje, zbiranje in trajnostno rabo virov te raznovrstnosti zaradi pospeševanja ciljev skupne kmetijske politike (SKP).
- (2) Ohranjanje in trajnostna raba genskih virov v kmetijstvu tudi prispeva k ciljem Konvencije o biološki raznovrstnosti, ki jo je odobrila Skupnost s Sklepom Sveta 93/626/EGS⁽¹⁾, in k ciljem zadevne strategije Skupnosti za biološko raznovrstnost, ki vsebuje akcijski načrt za ohranjanje biološke raznovrstnosti in zaščito genskih virov v kmetijstvu. To je tudi glavni cilj Svetovnega načrta FAO za ohranjanje in trajnostno rabo rastlinskih genskih virov za prehrano in kmetijstvo in Mednarodne pogodbe o rastlinskih genskih virih za prehrano in kmetijstvo, ki so ju Komisija in države članice podpisale 6. junija 2002.
- (3) Širok razpon dejavnosti, ki jih izvajajo države članice (prek organov javnega sektorja ali fizičnih ali pravnih oseb) in različne mednarodne organizacije, in programi, kot je FAO, Evropski program sodelovanja za omrežja

na področju genskih virov poljščin (ECP/GR), Posvetovalna skupina za mednarodne raziskave v kmetijstvu (CGIAR), Svetovni forum za raziskave v kmetijstvu (GFAR), Regionalne in subregionalne organizacije za kmetijske raziskave za razvoj (ARD), ki jih podpira Skupnost, Evropska regionalna kontaktna točka (ERFP) za nacionalne koordinatorje na področju upravljanja genskih virov rejnih živali, Program genskih virov evropskih gozdov (Euforgen) in s tem povezane zaveze, sprejete na tekoči ministrski konferenci o zaščiti gozdov v Evropi (MCPFE), katerega podpisnica je Skupnost, pozivajo k učinkoviti izmenjavi informacij in tesnemu sodelovanju med glavnimi akterji Skupnosti in ustreznimi organizacijami po vsem svetu glede ohranjanja, opisovanja, zbiranja in uporabe genskih virov v kmetijstvu, da bi povečali njihov pozitiven vpliv na kmetijstvo.

- (4) Dejavnosti v zvezi z ohranjanjem, opisovanjem, zbiranjem in uporabo genskih virov v kmetijstvu lahko pomagajo ohraniti biološko raznovrstnost, izboljšati kakovost kmetijskih proizvodov, prispevati k povečanju raznovrstnosti na podeželskih območjih in zmanjšati vložke in proizvodne stroške v kmetijstvu s pospeševanjem trajnostne kmetijske proizvodnje in prispevanjem k trajnostnemu razvoju podeželskih območij.
- (5) Treba bi bilo pospeševati ohranjanje genskih virov v kmetijstvu *ex situ* in *in situ* (vključno z ohranjanjem *in situ*/na kmetijskem gospodarstvu in razvojem). Zajeti morajo biti rastlinski, mikrobiološki in živalski genski viri, ki so koristni ali bi se lahko izkazali za koristne v kmetijstvu in za razvoj podeželja, vključno z gozdnimi genskimi viri v skladu s potrebami SKP zaradi ohranitve genskih virov in povečanja uporabe premalo uporabljenih vrst in sort v kmetijski pridelavi.

⁽¹⁾ UL L 309, 13.12.1993, str. 1.

- (6) Treba bi bilo izboljšati znanje o genskih virih, ki so na voljo v Skupnosti, njihovem izvoru in njihovih značilnostih. Ustrezne informacije o obstoječih zmogljivostih in dejavnostih na nacionalni ali regionalni ravni glede ohranjanja, opisovanja, zbiranja in uporabe genskih virov v kmetijstvu v vsaki državi članici bi bilo treba zbrati in dati na voljo drugim državam članicam tako na ravni Skupnosti kot tudi na mednarodni ravni, zlasti državam v razvoju v skladu z mednarodnimi pogodbami in sporazumi.
- (7) Razvoj decentraliziranih, stalnih in široko dostopnih spletnih inventarjev, kjer se zbira tako znanje in ki zagotavljajo dostop do znanja na ravni Skupnosti in mednarodni ravni bi bilo treba pospeševati, zlasti v zvezi s stalnimi naporimi za razvijanje inventarja zbirk *ex situ*, ki se hranijo v evropskih genskih bankah (Epgri — European Plant Genetic Resources Information Infra-Structure „Eurisco“, ki ga financira peti okvirni program).
- (8) Skupnost bi morala dopolnjevati in pospeševati napore držav članic pri ohranjanju in trajnostni rabi biološke raznovrstnosti v kmetijstvu. Dodano vrednost na ravni Skupnosti bi bilo treba pospeševati s sedanjim usklajenim ravnanjem in podpirati razvoj novih čezmejnih pobud za ohranjanje, opisovanje, zbiranje in uporabo genskih virov v kmetijstvu.
- (9) Zato bi bilo treba predvideti ukrepe, ki glede upravičencev in/ali upravičenih ukrepov za financiranje, dopolnjujejo ali presegaajo obseg Uredbe Sveta (ES) št. 1257/1999 z dne 17. maja 1999 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS) ⁽¹⁾.
- (10) Da bi prispevali k doseganju teh ciljev je bil v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1467/94 z dne 20. junija 1994 o varovanju, opisovanju, zbiranju in uporabi genetskih virov v kmetijstvu ⁽²⁾ ustanovljen program Skupnosti za obdobje pet let. Ta program se je končal 31. decembra 1999 in ga je treba nadomestiti z novim programom Skupnosti. Uredbo (ES) št. 1467/94 bi bilo zato treba razveljaviti.
- (11) Pri izboru in izvajanju ukrepov na podlagi novega programa Skupnosti bi morali upoštevati raziskave, tehnološki razvoj in demonstracijske dejavnosti, podprte na nacionalni ravni ali v okvirnih programih Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in demonstracijske dejavnosti. Trženje semena in rastlinskega razmnoževalnega materiala, ki naj se uporablja v skladu z novim programom, ne sme posegati v Direktive Sveta 66/401/EGS z dne 14. junija 1966 o trženju semen krmnih rastlin ⁽³⁾, 66/402/EGS z dne 14. junija 1966 o trženju semen žit ⁽⁴⁾, 68/193/EGS z dne 9. aprila 1968 o trženju materiala za vegetativno razmnoževanje trte ⁽⁵⁾, 92/33/EGS z dne 28. aprila 1992 o trženju razmnoževalnega in sadilnega materiala zelenjadnic, razen semena ⁽⁶⁾, 92/34/EGS z dne 28. aprila 1992 o trženju razmnoževalnega materiala sadnih rastlin in sadnih rastlin, namenjenih za pridelavo sadja ⁽⁷⁾, 98/56/ES z dne 20. julija 1998 o trženju razmnoževalnega materiala okrasnih rastlin ⁽⁸⁾, 1999/105/ES z dne 22. decembra 1999 o trženju gozdnega reprodukcijskega materiala ⁽⁹⁾, 2002/53/ES z dne 13. junija 2002 o skupnem katalogu sort poljščin ⁽¹⁰⁾, 2002/54/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semena pese ⁽¹¹⁾, 2002/55/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semena zelenjadnic ⁽¹²⁾, 2002/56/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semenskega krompirja ⁽¹³⁾, 2002/57/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semena oljnic in predivnic ⁽¹⁴⁾.
- (12) Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru (Sporazum EGP) določa, da morajo države Evropskega združenja za prosto trgovino (države EFTA/EGP) med drugim okrepiti in razširiti sodelovanje v okviru dejavnosti Skupnosti na področju ohranjanja, opisovanja, zbiranja in uporabe genskih virov v kmetijstvu.

⁽³⁾ UL 125, 11.7.1966, str. 2298. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2003/61/ES (UL L 165, 3.7.2003, str. 23).

⁽⁴⁾ UL 125, 11.7.1966, str. 2309. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2003/61/ES.

⁽⁵⁾ UL L 93, 17.4.1968, str. 15. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 268, 18.10.2003, str. 1).

⁽⁶⁾ UL L 157, 10.6.1992, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 806/2003 (UL L 122, 16.5.2003, str. 1).

⁽⁷⁾ UL L 157, 10.6.1992, str. 10. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 806/2003.

⁽⁸⁾ UL L 226, 13.8.1998, str. 16. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 806/2003.

⁽⁹⁾ UL L 11, 15.1.2000, str. 17.

⁽¹⁰⁾ UL L 193, 20.7.2002, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta.

⁽¹¹⁾ UL L 193, 20.7.2002, str. 12. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2003/61/ES.

⁽¹²⁾ UL L 193, 20.7.2002, str. 33. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta.

⁽¹³⁾ UL L 193, 20.7.2002, str. 60. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2003/61/ES.

⁽¹⁴⁾ UL L 193, 20.7.2002, str. 74. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2003/61/ES (UL L 165, 3.7.2003, str. 23).

⁽¹⁾ UL L 160, 26.6.1999, str. 80. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1783/2003 (UL L 270, 21.10.2003, str. 70).

⁽²⁾ UL L 159, 28.6.1994, str. 1. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 806/2003 (UL L 122, 16.5.2003, str. 1).

- (13) Za boljše izvajanje programa Skupnosti bi bilo treba določiti delovni program za obdobje 2004 do 2006 s podrobno navedbo ustreznih finančnih določb, ki jih je treba uporabiti.
- (14) Zaradi izvajanja in spremljanja programa Skupnosti bi morala Komisija uporabiti pomoč znanstvenih in strokovnih svetovalcev.
- (15) Prispevek Skupnosti bi moral biti v celoti financiran prek Poglavlja 3 (Notranje politike) finančne perspektive.
- (16) Ukrepe, potrebne za izvajanje te uredbe, bi bilo treba sprejeti skladno s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil⁽¹⁾.

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Cilji

Za doseg ciljev SKP in za izvajanje obvez na mednarodni ravni se uvede program Skupnosti za obdobje 2004 do 2006 zaradi dopolnjevanja in pospeševanja dela, ki se je začelo na ravni Skupnosti v državah članicah za ohranjanje, opisovanje, zbiranje in uporabo genskih virov v kmetijstvu.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja za rastlinske, mikrobiološke in živalske genske vire, ki so koristni ali bi se lahko izkazali za koristne v kmetijstvu.
2. V skladu s to uredbo se ne sme odobriti nobene podpore:
 - (a) za zaveze, upravičene v skladu s Poglavjem VI naslova II Uredbe (ES) št. 1257/1999, kakor so opredeljene na podlagi člena 14 Uredbe Komisije (ES) št. 445/2002 z dne 26. februarja 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1257/1999 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS)⁽²⁾;
 - (b) za dejavnosti, upravičene v skladu z okvirnim programom Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in demonstracijske dejavnosti.

⁽¹⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

⁽²⁾ UL L 74, 15.3.2002, str. 2. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 963/2003 (UL L 138, 5.6.2003, str. 32).

Člen 3

Opredelitve pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „rastlinski genski viri“ pomeni tiste poljščine, sadjarske in vrtnarske proizvode, zdravilne in aromatske rastline, sadje, gozdna drevesa in divjo floro, ki so koristni ali bi se lahko izkazali za koristne na področju kmetijstva;
- (b) „živalski genski viri“ pomeni tiste rejne živali (vretenčarje in nevretenčarje) in divjo floro, ki so koristni ali bi se lahko izkazali za koristne na področju kmetijstva;
- (c) „genski material“ pomeni vsak material rastlinskega, mikrobiološkega ali živalskega izvora, vključno z reproduktivnim materialom in materialom za vegetativno razmnoževanje, ki vsebuje funkcionalne enote dednosti;
- (d) „genski viri za kmetijstvo“ pomeni genski material rastlinskega, mikrobiološkega ali živalskega izvora dejanske ali potencialne vrednosti za kmetijstvo;
- (e) „ohranitev *in situ*“ pomeni ohranjanje genskega materiala v ekosistemih in naravnih habitatih ter vzdrževanje in obnavljanje populacij vrst, sposobnih za preživetje, ali divjih vrst v njihovem naravnem okolju in v primeru udomaćenih živalskih vrst ali gojenih rastlinskih vrst v obdelovanem okolju, kjer so razvile svoje razločevalne značilnosti;
- (f) ohranjanje *in situ*/na kmetijskem gospodarstvu pomeni ohranjanje in razvoj *in situ* na ravni kmetije;
- (g) ohranitev *ex situ* pomeni ohranitev genskega materiala za kmetijstvo zunaj njihovega naravnega habitata;
- (h) zbirka *ex situ* pomeni zbirko genskega materiala za kmetijstvo, ki se ohranja zunaj njihovega naravnega habitata;
- (i) biogeografska regija pomeni geografsko regijo s tipičnimi značilnostmi glede sestave in zgradbe favne in flore.

Člen 4

Upravičeni ukrepi

1. Program Skupnosti iz člena 1 zajema ciljno naravnane ukrepe, usklajene ukrepe in spremljevalne ukrepe, kakor je določeno v členih 5, 6 in 7.
2. Vsi ukrepi, izvedeni v okviru programa, so v skladu z zakonodajo Skupnosti o fitosanitarnih predpisih in predpisih o zdravstvenem varstvu živali ter zootehničnih predpisih, o trženju semena in semenskega materiala ter o skupnem katalogu in upoštevanju:
 - (a) druge dejavnosti na ravni Skupnosti;

- (b) ustrezne mednarodne postopke, razvojne dosežke in sporazume in zlasti:
- Konvencijo o biološki raznovrstnosti,
 - Mednarodno pogodbo o rastlinskih genskih virih za prehrano in kmetijstvo,
 - FAO Svetovni akcijski načrt za ohranjanje in trajnostno uporabo rastlinskih genskih virov za prehrano in kmetijstvo in druge ukrepe, sprejete v okviru FAO,
 - Evropsko strategijo za ohranjanje rastlin in ustrezne resolucije ministrskih konferenc o varstvu gozdov v Evropi,
 - Svetovno strategijo za upravljanje genskih virov rejnih živali in
 - programe, izvedene v mednarodnih okvirih, kot so Evropski program sodelovanja za omrežja na področju genskih virov poljščin za (ECP/GR), Evropska regionalna kontaktna točka (ERFP) za nacionalne koordinatorje za upravljanje genskih virov rejnih živali, Evropski program gozdnih genskih virov (Euforgen) in Posvetovalna skupina za mednarodne raziskave v kmetijstvu (CGIAR).

Člen 5

Ciljno naravnani ukrepi

Ciljno naravnani ukrepi zajemajo:

- (a) ukrepe, ki pospešujejo ohranjanje *ex situ* in *in situ*, opisovanje, zbiranje in uporabo genskih virov v kmetijstvu;
- (b) vzpostavitev evropskega decentraliziranega, stalnega in široko dostopnega spletnega inventarja genskih virov, ki so trenutno ohranjeni *in situ*, vključno z dejavnostmi ohranjanja genskih virov *in situ*/na kmetijskem gospodarstvu;
- (c) vzpostavitev evropskega decentraliziranega, stalnega in široko dostopnega spletnega inventarja zbirk *ex situ* (genskih bank) in sredstev *in situ* (virov) ter podatkovnih zbirk, ki so na voljo ali se razvijajo na podlagi nacionalnih inventarjev;
- (d) pospeševanje rednih izmenjav strokovnih in znanstvenih podatkov, zlasti o poreklu in posamičnih značilnostih razpoložljivih genskih virov med pristojnimi organizacijami v državah članicah.

Ukrepi iz točke (a) so nadnacionalni, pri čemer upoštevajo, če je to primerno, biogeografske regionalne vidike, na ravni Skupnosti pa pospešujejo ali dopolnjujejo delo, ki se izvaja na regionalni ali nacionalni ravni. Ne smejo zajemati pomoči za vzdrževanje naravovarstvenih območij.

Člen 6

Usklajeni ukrepi

Usklajeni ukrepi pospešujejo izmenjavo informacij o tematskih zadevah zaradi izboljšanja usklajevanja ukrepov in programov za ohranjanje, opisovanje, zbiranje in uporabo genskih virov v kmetijstvu Skupnosti. Pri tem gre za nadnacionalne ukrepe.

Člen 7

Spremljevalni ukrepi

Spremljevalni ukrepi zajemajo ukrepe obveščanja, razširjanja informacij in svetovanja, kar vključuje organizacijo seminarjev, strokovnih konferenc, sestankov z nevladnimi organizacijami (NGO) in drugimi ustreznimi zainteresiranimi, tečaje usposabljanja in pripravo tehničnih poročil.

Člen 8

Delovni program

1. Komisija zagotovi izvajanje programa Skupnosti na podlagi delovnega programa, ki zajema obdobje 2004 do 2006, vzpostavljenega v skladu s postopkom iz člena 15(2) na podlagi proračunsko dodeljenih sredstev.

2. Ukrepi, sofinancirani v okviru programa Skupnosti, trajajo največ štiri leta.

Člen 9

Izbor ukrepov

1. Komisija izbere ukrepe, ki se bodo financirali iz programa Skupnosti, v okviru delovnega programa iz člena 8 in na podlagi poziva za zbiranje predlogov ukrepov, objavljenega v seriji C Uradnega lista Evropske unije.

2. Pozivi za zbiranje predlogov zajemajo ukrepe in območja, navedena v členih 5, 6 in 7 ter v Prilogi I. Vsebina pozivov za zbiranje predlogov se določi v skladu s postopkom iz člena 15(2) in v skladu z ustreznimi členi naslova VI Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti⁽¹⁾.

3. Predloge za ukrepe iz členov 5, 6 in 7 lahko predloži organ javnega sektorja ali vsaka fizična ali pravna oseba, ki je državljan države članice in s sedežem v Skupnosti, vključno z genskimi bankami, nevladnimi organizacijami, rejci, tehničnimi inštituti, eksperimentalnimi kmetijami, vrtnarji in lastniki gozdov. Organi ali osebe s sedežem v tretjih državah lahko tudi predložijo predloge, kadar je tako predvideno v členu 10.

⁽¹⁾ UL L 248, 10.9.2002, str. 1.

4. Pri oceni predlogov se upoštevajo naslednja merila:

Člen 12

- (a) ustreznost ciljev programa Skupnosti, kakor so opredeljeni v členu 1;
- (b) tehnična kakovost predlaganega dela;
- (c) sposobnost uspešnega izvajanja ukrepov in zagotavljanja učinkovitega upravljanja, ocenjena z vidika sredstev in pristojnosti, vključno z organizacijsko ureditvijo, ki jo določijo udeleženci;
- (d) evropska dodana vrednost in potencialni prispevek k politikam Skupnosti.

5. Predlogi za ukrepe, ki jih je treba financirati v okviru programa Skupnosti, se zberejo na podlagi neodvisne strokovne ocene. Komisija povabi neodvisne strokovnjake v skladu s členom 57(2) Uredbe (ES, Euratom) št. 1605/2002 in členom 178 Uredbe Komisije (ES, Euratom) št. 2342/2002 z dne 23. decembra 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti ⁽¹⁾.

6. Po potrebi se sprejmejo podrobna pravila za uporabo tega člena v skladu s postopkom iz člena 15(2).

Člen 10

Udeležba tretjih držav

Program Skupnosti je odprt za naslednje udeležence:

- (a) Države EFTA/EGP v skladu s pogoji, določenimi v Sporazumu EGP;
- (b) pridružene države v skladu s pogoji, določenimi v ustreznih dvostranskih sporazumih, ki določajo splošna načela za njihovo sodelovanje v programih Skupnosti.

Člen 11

Sporazum o donaciji

1. Po odobritvi izbranih ukrepov Komisija sklene sporazume z udeleženi v teh ukrepih v skladu z ustreznimi členi pod naslovom VI Uredbe (ES, Euratom) št. 1605/2002. Sporazum o donaciji določi podrobna merila za poročanje, razširjanje, ohranjanje in izkoriščanje rezultatov teh ukrepov.

2. Komisija sprejme potrebne ukrepe zlasti s pomočjo strokovnih, upravnih in računovodskih preverjanj pri prejemnikih zaradi preverjanja, ali so predložene informacije in spremeni dokumenti točni in ali so obveznosti iz sporazuma o donaciji izpolnjene.

⁽¹⁾ UL L 357, 31.12.2002, str. 1.

Tehnična pomoč

1. V skladu s členom 57(2) Uredbe (ES, Euratom) št. 1605/2002 lahko Komisija zaprosi znanstvene in tehnične strokovnjake za pomoč pri izvajanju programa Skupnosti, kar vključuje tehnične nasvete glede priprave pozivov za zbiranje predlogov, oceno tehničnih in finančnih poročil, nadzor, poročanje in obveščanje.

2. Pogodba o izvajanju storitev se podpiše kot rezultat postopka javnega razpisa za zbiranje ponudb na področju javnih naročil v skladu z ustreznimi členi pod naslovom V Uredbe (ES, Euratom) št. 1605/2002.

Člen 13

Prispevek Skupnosti

1. Prispevek Skupnosti za ukrepe iz odstavka 5 ne sme presežati 50 % skupnih stroškov ukrepa.

2. Prispevek Skupnosti za ukrepe iz odstavkov 6 in 7 ne sme presežati 80 % skupnih stroškov ukrepa.

3. Prispevek Skupnosti se dodeli do 100 % skupnih stroškov pomoči iz člena 9(5) (Ocena predlogov), člena 12 (Tehnična pomoč) in člena 14 (Ocena programa Skupnosti).

4. Prispevek k financiranju ukrepov in pomoči, uvedenih v okviru programa Skupnosti za uporabo te uredbe, je predviden v poglavju 3 finančne perspektive notranje politike.

5. Okvirna razčlenitev sredstev, dodeljenih programu Skupnosti, je podana v Prilogi II.

Člen 14

Ovrednotenje programa Skupnosti

Ko se program Skupnosti konča, Komisija imenuje skupino neodvisnih strokovnjakov za poročanje o izvajanju te uredbe, oceno rezultatov in pripravo ustreznih priporočil. Poročilo skupine se skupaj s pripombami Komisije predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.

Člen 15

Postopek odbora

1. Komisiji pomaga Odbor za ohranjanje, opisovanje, zbiranje in uporabo genskih virov v kmetijstvu (v nadaljnjem besedilu: Odbor).

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 4 in 7 Sklepa 1999/468/ES.

Obdobje v skladu s členom 4(3) Sklepa 1999/468/ES se določi na en mesec.

3. Odbor sprejme svoj poslovnik.

4. Odbor je redno obveščen o izvajanju programa Skupnosti.

Člen 16

Razveljavitev

Uredba (ES) št. 1467/94 se razveljavi brez poseganja v pogodbene obveznosti strank, ki so podpisale pogodbe v skladu s to uredbo.

Člen 17

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati sedmi dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Luxembourg, 26. aprila 2004

Za Svet
Predsednik
J. WALSH

PRILOGA I

Program Skupnosti: upravičeni ukrepi in območja**1. Upravičeni ukrepi in območja**

Program Skupnosti zadeva ohranjanje, opisovanje, oceno, zbiranje, dokumentiranje, razvoj in uporabo genskih virov, ki se zdaj nahajajo na ozemlju Skupnosti. Upravičeni organizmi so rastline (semenske rastline), živali (vretenčarji in nekateri nevretenčarji) ter mikroorganizmi.

Program zajema material, ki aktivno raste, in material, ki je v mirujočem stanju (rastlinsko seme, zarodki, seme in cvetni prah). Zajete so zbirke *ex situ*, *in situ* ter na kmetijskem gospodarstvu. Upravičene so vse vrste materiala, vključno s kulti-
varji in domačimi pasmami, lokalnimi pasmami, žlahtniteljskim materialom, zbirke genotipov in divje vrste.

Prednost bodo imele vrste, ki so ali za katere se lahko razumno pričakuje, da bodo postale pomembne v poljedelstvu, vrtnarstvu ali gozdarstvu v Skupnosti.

Prednost bo imela uporaba genskih virov za:

- (a) diverzifikacijo proizvodnje v kmetijstvu;
- (b) izboljšano kakovost proizvodov;
- (c) trajnostno upravljanje in uporabo naravnih in kmetijskih virov;
- (d) izboljšano kakovost okolja in podeželja;
- (e) identifikacijo proizvodov, ki omogočajo nove uporabe in odpiranje novih trgov.

Kadar se zbirke evidentirajo in se začne novo zbiranje, se v okviru programa sprejmejo ukrepi za vključitev tradicionalnih regionalnih izkušenj in znanja uporabnikov (kmeti, vrtnarji) o načinih pridelave, posebnih uporabah, predelavi, okusu itd. Slednje informacije se ne smejo evidentirati v pisni obliki, ampak, če je le mogoče, na standardizirani način, ki omogoča dokumentiranje in enostavno zajemanje podatkov v sistemu relacijskih zbirk podatkov.

Vsi ukrepi, izvedeni v okviru programa, so v skladu z zakonodajo Skupnosti o trženju semenskega materiala in o skupnem katalogu ter s fitosanitarnimi predpisi in predpisi o zdravju živali in zootehničnimi predpisi, ki veljajo v Skupnosti.

Sprejeti je treba ustrezne ukrepe v skladu s cilji SKP in mednarodnimi zavezami Skupnosti za pospeševanje razširjanja in izkoriščanja rezultatov dela na področju ohranjanja, opisovanja, ocenjevanja, zbiranja, dokumentiranja, razvoja in uporabe genskih virov v kmetijstvu, ki bi prispevali k dosegu teh ciljev in zavez. Glavni cilj je zagotoviti učinkovito in praktično podporo za sedanje in bodoče končne uporabnike genskih virov v Skupnosti.

2. Izključeni ukrepi in območja

Naslednji ukrepi izrecno niso upravičeni do finančne podpore Skupnosti po tem programu: teoretične študije, študije za preskušanje hipotez, študije za razvijanje orodij ali tehnik, delo, ki zajema nepreizkušene tehnike ali vzorčne sisteme, in vse druge raziskovalne dejavnosti. Taki ukrepi so lahko upravičeni do pomoči iz okvirnih programov Skupnosti za raziskave in tehnološki razvoj. Prilagoditev obstoječih metod zaradi neke dejavnosti v okviru uredbe bi bila lahko upravičena do podpore v skladu s programom Skupnosti.

Ne smejo se podpreti ukrepi, ki so upravičeni do podpore v skladu z okvirnim programom Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in demonstracijske dejavnosti.

V skladu s tem programom se za obveznosti, ki se izvajajo v državah članicah in/ali so upravičene pod poglavjem VI naslova II Uredbe (ES) št. 1257/1999, kakor so določene na podlagi člena 14 Uredbe (ES) št. 445/2002, ne sme odobriti nobene podpore. Treba pa je spodbuditi ukrepe, ki omogočajo sinergijo med Uredbo (ES) št. 1257/1999 in tem programom.

Ukrepi, ki zajemajo nižje živali, nižje rastline in mikroorganizme, vključno z gobami, so upravičeni le, kadar se slednji redijo ali gojijo na tleh in kadar so ali bi se izkazali za koristne v kmetijstvu, vključno z organizmi, ki so primerni za uporabo kot biološka sredstva v kmetijstvu v najširšem smislu. Izjema bo le v posebnem primeru opredeljenih razmerij med zajedavcem ali simbiontom in gostiteljem ter kadar je treba ohraniti oba organizma. Za zbiranje in pridobivanje materiala veljajo zgoraj navedeni prednostni cilji.

3. Vrste ukrepov

Izvajanje programa Skupnosti za ohranjanje, opisovanje, ocenjevanje, zbiranje, dokumentiranje, razvoj in uporabo genskih virov v kmetijstvu zajema ciljno naravnane ukrepe, usklajene ukrepe in spremljevalne ukrepe. Pospešujejo se naslednji ukrepi:

3.1 Ciljno naravnani ukrepi

Ukrepi za ohranitev, opisovanje, ocenjevanje, zbiranje, dokumentiranje, razvoj in uporabo genskih virov v kmetijstvu *ex situ*, *in situ* in na kmetijskem gospodarstvu so namenjeni za podporo ali dopolnitev, na ravni Skupnosti, del, ki se izvajajo na regionalni ali nacionalni ravni. So nadnacionalni (pri čemer se, kjer je to primerno, upoštevajo tudi biogeografski regionalni vidiki). Ti ukrepi ne smejo vključevati pomoči za vzdrževanje naravovarstvenih območij.

Ukrepi bi morali dodati vrednost (širjenje znanja, povečanje uporabe, izboljšanje metodologij, izmenjave med državami članicami) kmetijsko-okoljskim programom za prizadete vrste, izvor, kultivarje ali pasme, ki se že financirajo na nacionalni ali regionalni ravni (npr. opisovanje genske raznovrstnosti in razlik med ustreznimi pasmami, uporaba lokalnih proizvodov, usklajevanje in iskanje skupnih točk med upravljavci programov).

Te ukrepe morajo praviloma izvajati udeleženci s sedežem v Skupnosti in jih financirati prek sedanjega programa, ter kadar je primerno, v partnerstvu z organizacijami iz drugih regij na svetu. Prednostni so ukrepi, ki predvidevajo sodelovanje dveh ali več nepovezanih udeležencev s sedežem v različnih državah članicah. Treba je pospeševati sodelovanje nevladnih organizacij in drugih interesnih skupin na področju ohranjanja *in situ*/na kmetijskem gospodarstvu.

Treba je pospeševati razširjanje in izmenjavo evropskih genskih virov, da bi povečali uporabo premalo uporabljenih vrst, pa tudi uporabo raznovrstnih genskih virov v trajnostni kmetijski pridelavi.

Za rastlinske genske vire je trenutno na voljo ali pa se razvija v okviru pobude EPGRIS Evropsko decentralizirano, stalno in široko dostopno spletno omrežje nacionalni inventarjev zbirke *ex situ* (genskih bank) in sredstev *in situ* (virov) ter podatkovnih zbirk na podlagi nacionalnih inventarjev. Treba je vzpostaviti in izboljšati razvoj nacionalnih inventarjev zbirk *ex situ*, ki se hranijo v evropskih državah, in evropski katalog za iskanje (Eurisco) ter razviti inventarje virov *in situ* (centri za genske rezerve ali ohranjanje genov).

Na podlagi nacionalnih inventarjev in ob upoštevanju dejavnosti programa povezovanja v omrežje Euforgen je treba vzpostaviti Evropski decentralizirani, stalni in široko dostopni spletni inventar gozdnih genskih virov, vključno z viri *in situ* (enote za genske rezerve ali ohranjanje genov) in zbirkami *ex situ*.

Kar zadeva živalske genske vire, ki se ohranjajo na kmetijah, je treba osredotočiti prizadevanja na evropsko omrežje nacionalnih inventarjev glede upravnih vidikov (izvor in status financiranja, stanje pasem in njihova ogroženost, lokacija rodovniških knjig, ...), ki jih je treba upravljati v skladu z DAD-IS, informacijskim sistemom svetovne strategije za upravljanje z genskimi viri rejnih živali (AnGR).

Za ohranitev živalskih genskih virov *ex situ* (seme, zarodki) bi bilo treba razviti spletno omrežje nacionalnih inventarjev in evropski katalog za iskanje, ki vsebuje osnovne podatke o potnem listu. Inventar bi predvsem potreboval vzpostavitev, redno posodabljanje in redno objavljanje stanja (skladiščenje in shranjevanje) genskih virov v kmetijstvu, zbranih v Skupnosti, in seznam tekočih del v zvezi z ohranjanjem, opisovanjem, ocenjevanjem, zbiranjem, dokumentiranjem, razvojem in uporabo teh genskih virov. Vključijo se lahko osnovni podatki v potnem listu o posameznih vzorcih.

Za mikrobiološke genske vire je treba vzpostaviti spletno omrežje nacionalnih inventarjev virov *ex situ* in *in situ* v okviru Evropskega omrežja centrov bioloških virov (EBRCN).

Pospešujejo se redne izmenjave informacij med pristojnimi organizacijami v državah članicah, zlasti o poreklu in posamičnih značilnostih razpoložljivih genskih virov. To bo pripomoglo k ustanovitvi omrežja nacionalnih inventarjev, ki bo omogočalo vodenje po zbirkah ohranjenih genskih virov v Skupnosti in s tem povezane dejavnosti. Cilji omrežja nacionalnih inventarjev so podpreti Skupnosti in nacionalne dejavnosti ter spodbujati najširše možno znanje in uporabo ohranjenega materiala.

Izdatki za vzpostavitev zmogljivosti nevladnih organizacij, vzpostavitev in nadzor inventarjev, redno izmenjavo informacij med pristojnimi organizacijami v državah članicah in pripravo rednih publikacij ter poročil se krijejo iz skupnih proračunskih sredstev, namenjenih za izvajanje programa.

3.2 Usklajeni ukrepi

Usklajeni ukrepi so zlasti prek organizacije seminarjev in priprave poročil namenjeni za izboljšanje usklajenosti, na ravni Skupnosti, posameznih (nacionalnih, regionalnih, lokalnih) ukrepov za ohranjanje, opisovanje, ocenjevanje, zbiranje, dokumentiranje, razvoj in uporabo genskih virov v kmetijstvu, ki se že izvajajo v državah članicah. Zlasti morajo pospeševati izmenjavo informacij med državami članicami in med državami članicami in Komisijo o tematskih zadevah ter o posebnih lokalnih (na kmetiji), regionalnih ali nacionalnih ukrepih in programih (izvedenih ali načrtovanih pod pristojnostjo držav članic ali organov, ki niso v njihovi pristojnosti), vključno ukrepov, ki se izvajajo ali se lahko izvajajo v skladu z Uredbo (ES) št. 1257/1999, Uredbo Sveta (EGS) št. 2081/92 z dne 14. julija 1992 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila ⁽¹⁾ in Uredbo (EGS) št. 2082/92 z dne 14. julija 1992 o certifikatih o posebnih lastnostih za kmetijske proizvode in živila ⁽²⁾ ali Direktivo Sveta 98/95/ES z dne 14. decembra 1998 o spremembi, v zvezi s konsolidacijo notranjega trga, gensko spremenjenih sort rastlin in rastlinskih genskih virov, direktivami 66/400/EGS, 66/401/EGS, 66/402/EGS, 66/403/EGS, 69/208/EGS, 70/457/EGS in 70/458/EGS o trženju semena pese, semena krmnih rastlin, semena žit, semenskega krompirja, semena oljnic in predivnic in semena zelenjadnic ter o skupnem katalogu poljščin ⁽³⁾, zaradi medsebojnega usklajevanja teh pobud in usklajevanja z ukrepi, sprejetimi na ravni Skupnosti, ter z ustreznimi mednarodnimi procesi, razvojnimi dosežki in sporazumi. Usklajeni ukrepi bi lahko zajeli tudi usklajevalne dejavnosti o tematskih zadevah (posebni genski viri za poljščine ali živali) prek specializiranih strokovnih skupin. Usklajeni ukrepi so nadnacionalni.

3.3 Spremljevalni ukrepi

Posebni spremljevalni ukrepi vsebujejo dejavnosti obveščanja, razširjanja znanja in svetovanja, ki vključujejo:

- organizacijo seminarjev, strokovnih konferenc, delavnic, občasne sestanke z nevladnimi organizacijami in drugimi zainteresiranimi organi ter zadevnimi interesnimi skupinami,
- tečaje usposabljanja in programe mobilnosti za strokovnjake,
- pripravo strokovnih poročil,
- pospeševanje uporabe rezultatov s strani trga (uporabnikov).

4. Ciljno naravnani ukrepi: več podrobnosti o upravičenih območjih

4.1 Genski viri poljščin

1. Razvoj stalnega in široko dostopnega spletnega omrežja nacionalnih inventarjev za genske vire poljščin (*in situ* in *ex situ*); vzdrževanje in izboljševanje Evropskega kataloga za iskanje Eurisco.
2. Izmenjava informacij o metodah, tehnikah in izkušnjah dejavnosti na kmetiji, vključno z uporabo in trženjem konceptov, ki lahko pospešujejo uporabo premalo uporabljenih poljščin in prispevajo k diverzifikaciji kmetijstva.
3. Evidentiranje in dokumentiranje virov *in situ* sorodnikov divjih vrst, ki se uporabljajo ali so potencialno koristne za prehrano in kmetijstvo.
4. Vzpostavitev, vzdrževanje in izboljšanje Evropskih centralnih spletnih zbirk podatkov o poljščinah (ECCDB) s podatki o opisovanju in ocenjevanju, povezanimi z omrežjem nacionalnih inventarjev in s katalogom Eurisco glede podatkov o potnem listu.
5. Vzpostavitev in usklajevanje stalnih evropskih zbirk *ex situ*, ki temeljijo na obstoječih nacionalnih ali institucionalnih zbirkah *ex situ*, izvedba konceptov v zvezi z delitvijo odgovornosti za ohranjanje genskih virov poljščin med evropskimi državami.
6. Vzpostavitev in usklajevanje Evropskega omrežja polj in vrtov za ohranjanje in demonstracijo ogroženih in premalo uporabljenih genskih virov poljščin.

⁽¹⁾ UL L 208, 24.7.1992, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 806/2003 (UL L 122, 16.5.2003, str. 1).

⁽²⁾ UL L 208, 24.7.1992, str. 9. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 806/2003.

⁽³⁾ UL L 25, 1.2.1999, str. 1.

7. Opisovanje in ocenjevanje genskih virov poljščin, ki bi bilo lahko zanimivo za evropsko kmetijstvo.
8. Zbiranje genskih virov poljščin v skladu z mednarodnim pravom in obveznostmi, ki bi lahko bilo zanimivo za evropsko kmetijstvo.

4.2 *Gozdni genski viri*

1. Vzpostavitev stalnega in široko dostopnega spletnega omrežja nacionalnih inventarjev gozdnih genskih virov, ki se uporabljajo ali so potencialno koristni za trajnostno gospodarjenje z gozdovi v Evropi.
2. Izmenjava informacij o metodah, tehnikah in izkušnjah o ohranjanju gozdnih genskih virov in gospodarjenju z njimi.
3. Ocena in razvoj najboljših operativnih postopkov gospodarjenja z gozdnimi genskimi viri in vključevanje sorodnih dejavnosti v nacionalne programe za gozdove.
4. Vzpostavitev evropskih omrežij reprezentativnih genskih rezerv ali enot za ohranjanje genov zadevnih ciljnih vrst zaradi boljšega ohranjanja in opisovanja na evropski ravni.
5. Ocenjevanje gozdnih genskih virov v zvezi z vrstami in provenienco (vključno z oceno poskusov v primeru, da obstajajo poizkusi provenience), ki bi bili lahko koristni za trajnostno gospodarjenje z gozdovi v Evropi.
6. Vzpostavitev in usklajevanje zbirk za pospeševanje uporabe genskih virov za pogozdovanje, obnovo gozdov in izboljšanje dreves na evropski ravni.
7. Zbiranje gozdnih genskih virov, ki bi bilo lahko zanimivo na evropski ravni.

4.3 *Živalski genski viri*

1. Vzpostavitev stalnega in široko dostopnega evropskega omrežja nacionalnih inventarjev živalskih genskih virov *ex situ* in *in situ*/na kmetijskem gospodarstvu, pri čemer se upoštevajo dejavnosti v okviru Evropskih nacionalnih koordinacij za gospodarjenje z živalskimi genskimi viri, s povezavo s sistemom FAO/DAD-IS.
 2. Razvoj evropskih standardiziranih in primerljivih meril za opredelitev nacionalnih prednostnih nalog za delovanje na področju trajnostnega ohranjanja in uporabe živalskih genskih virov in s tem povezanih zahtev za mednarodno sodelovanje.
 3. Vzpostavitev evropskega shranjevanja živalskih genskih virov s kriogenimi sredstvi na podlagi nacionalnega ali institucionalnega shranjevanja s kriogenimi sredstvi.
 4. Opisovanje in ocenjevanje živalskih genskih virov (vrste in pasme), uporabljenih ali potencialno koristnih za prehrano in kmetijstvo.
 5. Vzpostavitev standardiziranega evropskega sistema za preskušanje produktivnosti za živalske genske vire v kmetijstvu in dokumentiranje značilnosti ogroženih pasem in populacij rejnih živali.
 6. Vzpostavitev in usklajevanje evropskega omrežja kmetij vrste ark farms, reševalnih centrov in parkov za ogrožene pasme rejnih živali;
 7. Razvoj skupnih nadnacionalnih vzrejnih programov za ogrožene pasme in populacije. Oblikovanje pravil za izmenjavo informacij, genskega materiala in vzrejnih živali.
 8. Razvoj strategij, ki podpirajo večjo donosnost lokalnih pasem, da bi razvili povezave med lokalnimi pasmami in njihovi tipičnimi proizvodi, opredelili in poudarili vlogo lokalnih pasem z okoljskega vidika (npr. ohranjanje krajine, upravljanje kmetijskih ekosistemov) in njihovega prispevka k večnamenski naravi kmetijstva (npr. ohranjanje podeželske kulturne raznovrstnosti, razvoja podeželja in turizma itd.)
 9. Razvoj strategij, ki pospešujejo uporabo premalo uporabljenih živalskih genskih virov, ki bi bili lahko zanimivi na evropski ravni.
-

PRILOGA II

Okvirna finančna razdelitev za program Skupnosti

	%
Ukrepi	90
Ciljno naravnani ukrepi	73
— za pospeševanje ohranjanja <i>ex situ</i> in <i>in situ</i> , opisovanja, zbiranja, in uporabe genskih virov v kmetijstvu zaradi pospeševanja ali dopolnitve na ravni Skupnosti del, ki se izvajajo na regionalni ali nacionalni ravni.	(53)
— za razvijanje evropskih decentraliziranih, stalnih in široko dostopnih spletnih inventarjev genskih virov v kmetijstvu (zlasti njihovega izvora in značilnosti), dejavnosti ohranjanja, zmogljivosti in podatkovnih zbirk, ki so trenutno na voljo ali se razvijajo v Skupnosti.	(20)
Usklajeni ukrepi	9
Izmenjava informacij o tematskih zadevah v okviru nacionalnih ukrepov in programov zaradi izboljšanja usklajevanja teh pobud, pa tudi usklajevanja z ukrepi, sprejetimi na ravni Skupnosti, in razvojem v mednarodnih pogajanjih.	
Spremljevalni ukrepi	8
Obveščanje, razširjanje informacij in svetovanje, kar vključuje organizacijo seminarjev, strokovnih konferenc, sestankov z nevladnimi organizacijami (NGO) in drugimi ustreznimi zainteresiranimi, tečaji usposabljanja in priprava tehničnih poročil.	
Tehnična pomoč in posvetovanje s strokovnjaki (ocena)	10 (8 + 2)
Skupaj	100